

KLINGBIJTEN

Cock Huysman, Gisabeth Binnendijk, PV

Bij zeugen die tijdens de dracht in de kling gebeten zijn, treedt geen schade op in de vorm van verminderde gewichtstoename of slechtere reproductieresultaten. Dit blijkt uit een onderzoek dat heeft plaatsgevonden op het Proefstation voor de Varkenshouderij te Rosmalen.

Kort na introductie in de groep werden verhoudingsgewijs meer zeugen gebeten dan in de daarop volgende weken. Overigens bleken er niet alleen pas geïntroduceerde zeugen gebeten te worden, maar zeugen in alle perioden na introductie.

Opvallend was het lage percentage gebeten nuldeborps dieren. Mogelijk wordt dit veroorzaakt doordat zij als ranglagere dieren, pas na de andere zeugen het voerstation betreden of doordat zij een kleinere, minder opvallende kling hebben.

Klingbijten

Klingbijten is een regelmatig optredend probleem bij zeugen in groepshuisvesting. Er zijn vele factoren, die invloed kunnen hebben op het voorkomen van klingbijten. Zoals het voersysteem, ruwvoerverstrekking en wijze van introductie van nieuwe dieren in een groep. Er wordt momenteel op diverse instituten onderzoek gedaan naar de invloed van deze factoren. Klingbijten moet gezien worden als abnormaal gedrag. Vragen als waar en waardoor treedt klingbijten op en welke zeugen zijn de "daders", moeten door gedragsstudies beantwoord worden en vallen buiten het kader van dit onderzoek

In een onderzoek op het Proefstation is nagegaan welke schade er door klingbijten optreedt. Er zou schade kunnen optreden door verminderde gewichtstoename van de zeug of door slechtere reproductieresultaten. Ook zou een mogelijk gevolg kunnen zijn dat de kling blijvend beschadigd wordt met als gevolg een moeilijker uitvoerbare berigheidsdetektie en meer terugkomers.

Het betreft zeugen, die tijdens de dracht gehuisvest zijn in een groepshuisvestingsstal met voerstation. Introductie van nieuwe dieren in de groep vindt wekelijks plaats.

Aantal gebeten zeugen, gewicht en worpnummer

Voor het onderzoek werden in een periode van 10 maanden 289 zeugen wekelijks beoordeeld op klingbeschadigingen. Een aantal zeugen heeft tijdens het onderzoek twee drachtperioden doorgebracht in de groepshuisvestingsstal. Bij een volgende dracht is de zeug dan geteld als nieuwe zeug.

Van de 289 zeugen bleek de helft (144 zeugen) minstens één keer gebeten te zijn. Het gewicht van de zeug bleek geen invloed te hebben op het al of niet gebeten worden. Het gewicht van gebeten zeugen, bij verplaatsing naar de groepshuisvestingsstal was 184,8 kg terwijl het gewicht van de niet gebeten zeugen bij verplaatsing 176,1 kg was. De gewichten zijn gecorrigeerd voor het worpnummer.

Ook is per worpnummer nagegaan welk per-

centage van de zeugen gebeten werd. De resultaten staan in figuur 1.

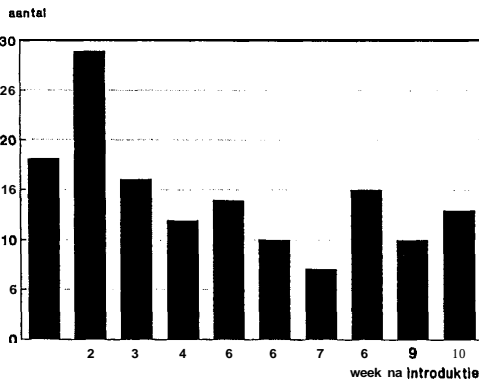
Opvallend is dat het percentage gebeten zeugen bij nulde worps zeugen, het laagste is. Een mogelijke verklaring zou kunnen zijn dat ze wegens een lage sociale positie pas als laatste het voerstation ingaan. Het feit dat de kling van de jonge zeugen kleiner en minder opvallend is dan van oudere zeugen, zou ook een oorzaak kunnen zijn.

Figuur 1: Percentage gebeten zeugen per worpnummer

Moment na introductie

Ook is nagegaan of alleen pas geïntroduceerde dieren werden gebeten of ook dieren, die langer in de groep zaten. De resultaten staan vermeld in figuur 2.

Figuur 2: Aantal gebeten zeugen in relatie tot aantal weken na introductie

Uit de figuur blijkt dat pas geïntroduceerde dieren de grootste kans lopen om gebeten worden, maar ook dat op elk moment na introductie nog dieren gebeten worden.

Schade ten gevolge van klingbijten

Het gebeten worden bleek geen schade te veroorzaken in de vorm van verminderde gewichtstoename. Dit is nagegaan door de gewichtstoename (gecorrigeerd voor worpnummer) tussen de laatste weging voor introductie en de weging bij verlaten van de groepshuisvesting te berekenen. De gewichtstoename was 50,3 voor de gebeten zeugen en 52,6 voor de niet gebeten zeugen. Dit verschil is niet significant.

Ook bij analyse van de reproductieresultaten was geen significant verschil aantoonbaar. Het aantal levend geboren biggen was 10,1 in de gebeten groep en 10,0 in de groep niet gebeten zeugen, wat erop wijst dat er geen toename is van moeilijk verlopende geboorten. Ook schade in de vorm van meer terugkomers na de dekking volgend op het gebeten worden, bleek niet op te treden. In de groep gebeten zeugen zijn 12 terugkomet-s gesignaleerd en in de niet gebeten groep 17.

In geen van de gevallen waarin zeugen gebeten werden, waren de verwondingen zo ernstig dat de zeug moest worden opgeruimd. Het feit dat klingbijten geen aantoonbare schade in de vorm van verminderde gewichtstoename of verminderde reproductieresultaten leidt, wil overigens niet zeggen dat aan het optreden van klingbijten geen aandacht meer besteed hoeft te worden. Er is uiteraard wel schade in de vorm van verminderd welzijn van de zeugen. Bij de beoordeling van huisvestingssystemen zal dit aspect ook meegenomen moeten worden,